

[Socialministeren.]

godt indsaa Nødvendigheden af, vilde man kun give i meget begrænset Udstrækning, idet man i det væsentlige indskrænkede sig til Tilfælde af store Forsørgerpligter, Sygdom og lignende.

Jeg svarede da i Udvalget — og det erindreren den ærede Ordfører for det konservative Parti, vi har ogsaa været inde paa det før — dette her vil ikke kunne holde, medmindre vi meget hurtigt kan gennemføre Socialreformen, thi i modsat Fald vil der ske det, at en Mængde arbejdsløse paa Grund af Hjælpekassernes manglende Midler og manglende Ret til at supplere Understøttelsen, saaledes som den nu er begrænset af Oppositionspartierne, vil blive drevet over paa Fattigvæsenet. Der blev da svaret fra de ærede Partiers Side: Vi kan ikke komme videre. Ja eller nej! Saa maatte Regeringen, som man saa ofte maa, naar man ikke har Magten, sige ja for at tage Fordelene, og saa maatte man haabe paa, at det kunde holde saa godt, som Tiderne overhovedet tillod det.

Nu viser det sig, at jeg har haft fuldkommen Ret i den Betragtning, det anerkendes fra alle Sider, at som vi sidder i det i Øjeblikket, er der en Mængde arbejdsløse, som umuligt vil kunne klare sig med den Hjælp, der ydes efter Kriselovgivningen eller fra Arbejdsløshedskasserne, som ikke vil kunne faa noget fra Kommunen uden Fattighjælps Virkninger, og som kun i meget begrænset Omfang vil kunne faa deres Understøttelse suppleret fra Hjælpekasserne paa Grund af de Begrænsninger, der er sat ind dér. Det er ikke, som det ærede Medlem Hr. Aksel Larsens Organ saa ofte har paa-staaet, Socialministerens Forslag, der er gennemført. Det er ikke Socialministerens Kriselov; den gav Adgang til at yde den Understøttelse, der var nødvendig. Nej, det er det Forslag, der blev et Resultat af de Forhandlinger, og hvilket Resultat vi alle var nødt til at bøje os for.

Men naar dette var Tilfældet, staar vi ogsaa i Øjeblikket i den Situation, at den danske Rigsdag maa overveje: Hvad staar det danske Samfund sig ved i Øjeblikket, hvor man ikke kan skaffe Arbejde til Tusinder og atter Tusinder, hvad staar det sig ved ogsaa rent økonomisk: at henvise disse til Fattigvæsenet med Fattighjælps Virkninger eller at yde Hjælpen paa anden Maade?

Og dér kan man jo nok saa meget sige, at man er forbavset over, at Regeringen fremsætter et saadant Forslag trods Kriseforliget. Men i Virkeligheden var jo hver-

ken den ærede Ordfører for Venstre eller den ærede konservative Ordfører forbavset, thi de kan sige sig selv, at enhver Socialminister maa under de nuværende Forhold i Vinter komme til at staa i den Situation at maatte forelægge Rigsdagen Spørgsmaalet: Ønsker I, at alle disse Mennesker, som man jo ikke kan bebrejde andet end, at de ikke kan skaffe sig Arbejde, skal have Fattighjælp, eller vil I søge at hjælpe dem paa anden Maade? Og hvis Rigsdagen kender til Forholdene derude omkring og ved, hvad det betyder, at Familier, der aldrig før har modtaget Fattighjælp, kommer ind under Fattigvæsenet med de strenge Virkninger, der dertil er knyttet, da er jeg ikke i Tvivl om, at naar det kommer til Stykket, vil den bøje sig, om ikke andet saa af økonomiske Grunde, for der er ikke noget saa dyrt som at faa en Familie under Fattigvæsenet.

Efter at de ærede Ordførere til højre altsaa havde udtrykt en ikke stor Forbavselse over, at Kriseforliget ikke kunde holde under de nuværende Forhold, saa tilføjede disse ærede Ordførere, at man maatte vel betragte dette Forslag som Led i Regeringens samlede Planer til Arbejdsløshedens Bekæmpelse eller Hjælp for dansk Erhvervsliv. Maa jeg sige hertil, at saa vidt jeg kender Forholdene, er det alle Vegne saa, at det er meget vanskeligt for en Regering, der ikke har absolut Flertal i Rigsdagen, at udarbejde samlede Planer til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Thi som Forholdene ligger, er der jo ikke nogen enkelt Plan, som man kan vente Tilslutning til, og der er saa mange Teorier fremme om, hvad der skal gøres, saa stor Uenighed om, hvad det egentlig kommer an paa for at faa Arbejde i Gang, endog mellem Nationaløkonomer, at jeg ikke har set nogen Regering i noget Land fremsætte en egentlig samlet Plan, hvorefter det nuværende Samfund kan bringes paa Benene; hvad det heller ikke kan, i et enkelt Land navnlig slet ikke — Krisen er en Verdenskrise.

Det, Regeringen kan gøre, og det, Regeringen gør og vil gøre, er at angribe Arbejdsløsheden ad forskellige Veje, først og fremmest naturligvis ved at sætte saa mange offentlige Arbejder i Gang som muligt — det var det ærede Medlem Hr. Rager inde paa. Men jeg vil dog her give den ærede Ordfører for Kommunerne Ret i, at man kan ikke afhjælpe mere end en forholdsvis ringe Del af Arbejdsløsheden gennem offentlige Arbejder. (Aksel Larsen: Det har jeg aldrig sagt!). Det vil jeg haabe, De har sagt, for det havde været rigtigt for en Gangs